

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

Методологія та організація наукових досліджень

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	проф. Луцан Надія Іванівна
Контактний телефон викладача	+38 0673408703
Е-mail викладача	nadiia/lutsan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, екзамен
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП) Мета курсу: формування компетенцій здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти щодо здатності здійснювати науково-педагогічні дослідження на основі знання методології педагогічної науки та уміння реалізовувати методику наукових досліджень з використанням теоретичних та емпіричних науково-педагогічних методів у процесі написання магістерської роботи та проведення дослідницької роботи в педагогічній діяльності. Технології навчання: дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-орієнтоване навчання.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері початкової освіти. Загальні компетентності: ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК-4. Здатність працювати автономно. Спеціальні (фахові) компетентності: СК-6. Здатність проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах. СК-7. Здатність здійснювати методичний супровід організації особистісно-орієнтованої, інтегрованої, дослідницької діяльності, використовувати в освітньому процесі традиційні та інноваційні методи і технології навчання. Програмні результати: ПРН-01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв’язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур. ПРН-06. Організовувати та проводити дослідно-експериментальні дослідження у сфері початкової освіти з дотриманням академічної доброчесності, здійснювати педагогічну експертизу. ПРН-7. Здійснювати аналіз, синтез, пошук й обробку наукової інформації з різних джерел і застосовувати її для вирішення конкретних дослідницьких завдань, а також	

використовувати інформаційні та комунікаційні технології для проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН-08. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи, організовувати співпрацю фахівців у інклюзивному класі.

ПРН-09. Проводити моніторинг та узагальнювати результати власної педагогічної діяльності, визначати відповідність набутих професійних компетентностей чинним вимогам, виявляти творчу ініціативу для підвищення свого фахового рівня, самопрезентувати власний професійний імідж.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
Перший	013 – Початкова освіта	I-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Методологія і методи педагогічних досліджень. Предмет курсу, його роль в системі фахової підготовки магістра. Сучасний стан розвитку педагогічної науки. Методологічні основи наукових досліджень у педагогіці. Принципи наукового педагогічного дослідження.	2	2	8 год Тести, розробка творчих проектів
Тема 2. Методи науково-педагогічного дослідження. Основні підходи до класифікації методів дослідження. Характеристика теоретичних методів наукового дослідження. Емпіричні методи дослідження. Особливості використання методів наукового дослідження в роботі з дітьми.	2	2	8 год Питання для обговорення, тести, дистанційні методи
Тема 3. Академічна доброчесність дослідника. Проблеми наукової доброчесності в сучасному науковому середовищі: світовий, європейський та національний досвід. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Значення академічної доброчесності в сучасному освітньо-науковому просторі. Академічний плагіат: поняття, види та особливості.	2	2	8 год Питання для обговорення
Тема 4. Науково-категоріальний апарат педагогічного дослідження. Загальні основи наукових досліджень. Наукова проблема, тема, об'єкт, предмет та мета дослідження. Формування гіпотези дослідження. Види наукової гіпотези. Завдання педагогічного дослідження.	2	4	12 год Кейс-стаді, захист та оцінювання проектів, тестовий дистанційний контроль
Тема 5. Педагогічний експеримент. Його організація та різновиди.	2	4	12 год

Основні етапи наукового дослідження. Побудова методики констатуючого експерименту. Побудова методики формуючого експерименту та її реалізація в ході наукового дослідження. Мета і завдання контрольного експерименту. Впровадження результатів дослідження в педагогічну практику.				Презентація, тести, питання для обговорення, міні-дослідження
Тема 6. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження студентів у ЗВО. Вимоги до змісту і структури магістерської роботи. Оформлення магістерської роботи. Підготовка наукових матеріалів до публікації. Рецензування магістерської роботи. Порядок захисту магістерської роботи.		2	4	12 год Розробка варіантів творчих ситуацій, захист та оцінювання проєктів, дистанційний контроль
Всього		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	На практичних заняттях студент може максимально набрати 50 балів, включаючи результати самостійної роботи та контрольну роботу. За екзамен – максимально 50 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. п. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення ПНУ (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf)			
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання, студент повинен використовувати в роботі посилання на нормативно-правові документи чи інші ресурси. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді			
Семінарські (практичні) заняття	Максимальна оцінка – 50 балів.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90 % практичних завдань. Обов'язковим є виконання індивідуальних завдань з використанням цифрових технологій за кожною темою.			
Підсумковий контроль	Екзамен (тест) Форма здачі: письмово.			
7. Політика навчальної дисципліни				
1. Виконання завдань. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному магістранту індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.				
2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що				

регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять.* Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. *Неформальна освіта.* Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основні джерела

1. Вихрущ В.О., Козловський Ю.М. Методологія та методика наукового дослідження. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 336 с.
2. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид.. К. : Алерта, 2019. 492 с.
3. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень. К.: ЛіраК, 2020, 350с.
4. Методичні рекомендації до написання дипломної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти: навчально-методичне видання. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта. / Укладачі: Н.І. Луцан, І.Б. Червінська, Л.І. Хімчук. Івано-Франківськ: ПНУ Е-видання, 2023. 68 с.
5. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця університет», 2018. 607 с.

Додаткова

6. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.
7. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
8. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220с.
9. Соболев Х.С., Петровська Н.І., Гуняк О.М. Методологія і принципи наукових досліджень: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2018. 92 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.

<http://www.iteach.com.ua> – український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього».

<http://edu.ukrsat.com/> - для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів – бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України

<http://www.edu-ua.net> - освітня українська мережа. Міністерство освіти, Інститут змісту і методів навчання, перелік серверів установ, підлеглих міністерству освіти України, і ін.

<http://www.ednu.kiev.ua/> - Educational Network Ukraine. На цьому сервері представлені всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми — організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвитих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.

<http://www.dlab.kiev.ua/> - сервер Першої української комп'ютерної дидактичної лабораторії.

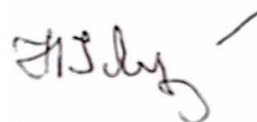
<http://www.osvita.org> – Освітньо-консультативний центр "Освіта"

<http://o-svit.iatp.org.ua> - каталог освітніх ресурсів О-СВІТ - інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців.

<http://www.osvita.org.ua/> - освітній портал. Події освіти, статті, каталог вищих навчальних закладів України.

<http://www.uchobe.net.ua> - каталог навчальних закладів України.

<http://www.intellect.org.ua> - мережа аналітичних центрів України.

Надія ЛУЦАН,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій